

Landschappelijke inpassing herbouw Lange wijk 16 Nieuw-Roden

De familie Spriensma wil het huidige pand aan de Lange wijk in gebruik nemen als woonhuis. Door de ligging vlak naast een doorgaande weg willen zij het pand verplaatsen. Dat is mogelijk als het geheel landschappelijke ingepast is. In dit document wordt die landschappelijke inpassing opgesteld.

Het erf is opgericht rond 1900. Voordien was de omgeving een hoogveengebied waar vanaf de Oostindië-wijk vijf wijken werden aangelegd. De eerste bebouwing rond deze wijken werden aan het begin van de twintigste eeuw gebouwd.

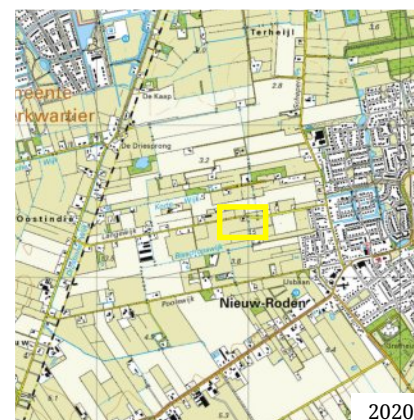
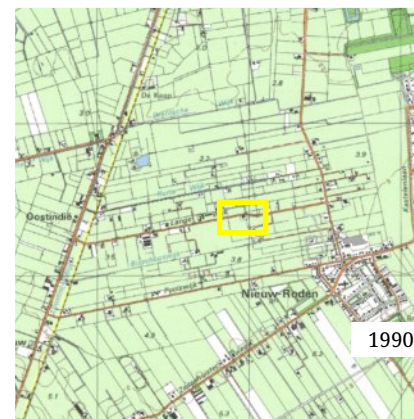
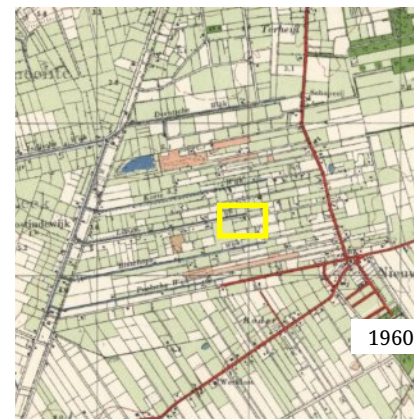
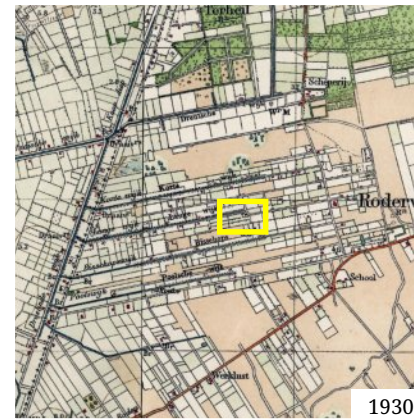
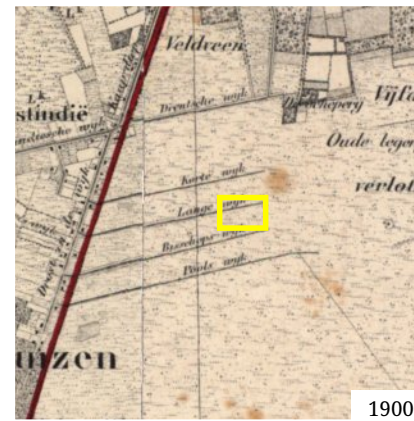
Aan het einde van de Lange wijk verrees ook een huis. Op de topografische kaarten verschijnt rond het midden van de jaren twintig een nieuwe boerderij even ten oosten van het eerste huisje. Ook in die tijd zien we dat het pad langs de wijk doorgetrokken wordt naar een pad tussen Terheijl en de weg naar Roden. Op de kruising van die twee paden verschijnt een school wat de kern vormt van het dorp Nieuw-Roden.

De daarop volgende decennia zien we een verdere ontginning van de woeste gronden en een toename van woonbebouwing rond Nieuw-Roden en de uitbreiding van Roden. Samen met de veranderingen in de landbouw ondergaat het landschap een belangrijke transformatie. Het heeft duidelijk effect op het erf aan de Lange wijk 16. Het erf ligt nu in een bijzondere wegasverspringing die voortkomt uit het veranderende gebruik. De weg zelf wordt belangrijk verbreed en fungeert nu als belangrijke doorgangsweg tussen Nieuw-Roden en Zevenhuizen/Oostindië.

Desondanks heeft het landschap rond het studiegebied veel van haar kwaliteiten weten te behouden. In de Noordenveldse kwaliteitsgids worden deze jammer genoeg niet duidelijk omschreven maar zij zijn voor ontwikkelingen in het gebied wel van belang. Vooropgesteld dient te worden dat het een kleinschalig landschap is wat gedomineerd wordt door houtsingels en doorzichten. De korrelgrootte van de doorzichten is maximaal 400 meter. Bebouwing ligt verspreid in het landschap en is omzoomd door beplanting. Erven liggen op verschillende afstanden van de voormalige wijk, die nu geasfalteerd is.

De kwaliteitsgids omschrijft een aantal principes die we als uitgangspunt nemen in dit plan:

- draag zorg dat ontwikkelingen een landschapelijke meerwaarde opleveren
- speel met nieuwbouw of sloop en vervangende nieuwbouw in op het heersende bebouwingsbeeld in de omgeving
- sluit met ontwikkelinge aan op het karakter, het verkavelingspatroon en de maat en schaal van het landschappelijke deelgebied
- versterk de laanstructuren van de wegen
- behoud bijzondere gebouwen en kleinschalige, oorspronkelijke bebouwing

Plaatsing en oriëntatie van het nieuwe erf

Op dit moment ligt het erf en de bebouwing strak langs de weg. Niet alleen geeft dit overlast voor de bewoners, ook leidt het tot verkeershinderlijke situaties. Vanaf de Lange Wijk is er een aantal doorzichten die van belang zijn voor de ervaring van het landschap. Het nieuwe erf wordt verder van de weg afgelegd. Deze positionering verstoort deze zichtlijnen minimaal en biedt een nieuwe zichtlijn die de Lange Wijk beter zichtbaar maakt. Het erf steunt op de beplantingsstructuur aan de zuidzijde van het oude erf. Deze blijven bestaan en vormen het nieuwe ankerpunt voor het op te richten erf. De oprit wordt gedimensioneerd zoals deze in de omgeving worden aangetroffen; een grindpad met gras in de middenberm. De toegang tot het erf wordt gemarkeerd door twee bomen. Het zicht op de achterzijde blijft open maar de achterkant aan de westzijde wordt enigszins ingedekt gelijk de overige erven in het gebied. Aan de zuidzijde wordt alleen het woongebouw in beplanting gezet. Leidraad vormt het standaardwerk van Bierema en de Vries; Boerenerven van de vier noordelijke provincies

De landschappelijke inpassing van het erf berust grotendeels op de principes zoals die in dit deel van Drenthe voorkomt. Daarbij vormt het landschap waarin het erf gelegen is het uitgangspunt van de ordening op het erf. Het erf is gelegen in de voormalige hoogveen- en heideontginningslandschap van noord-oost Drenthe. Erven zijn veelal kleinschalige en gelegen dwars op de wijk of parallel daaraan. Erven liggen veelal open in het veld zonder een zware singel of erfafscheiding. Er is wel een duidelijke ordening naar de voor- en acterzijde waarbij de zijkanen van het erf over het algemeen gebruiksfuncties kenden zoals de bleek, gaarde of kruidentuin. In de zandgebieden en heideontginningen werden veelal hagen toegepast om stuifzand te keren en toch enige mate van beslotenheid rond het erf te creëren. Later toegevoegde bouwwerken op het erf, zoals stallen en rijtuigloodsen, liggen als strooisel rond het oude erf maar in de jongere heide- en veenontginningen wel logisch geschikt naar het oude erf.

Op dit er is hier ook aan vastgehouden. De toevoeging ligt iets verschoven ten opzichte van het voorwerk. Rond het voorste bouwwerk vinden we een kleine boomgaard aan de noordzijde omdat de Bleek veelal op het zuiden lag. De kop van de beplanting wordt deels gevormd door de nog resterende beplanting van het oude erf. Deze blijft zo goed als mogelijk bestaan en vormt de noordoostelijke hoek van het erf. Daarmee is meteen een volwassen plantstructuur gerealiseerd. Deze beplanting wordt naar achter doorgetrokken als erfgrans middels een haag. Dit zal een veldesdoorn-, meidoorn- of beukenhaag zijn. Als beëindiging van het voorerf worden twee lindes aan weerszijde van de reed gebruikt. Door de verlening van de oude structuur naar achter ontstaat een veldje waarop hoogstam fruitbomen gedacht worden. Dit is de noordzijde en dus donkere kant van het erf. Van oudsher vinden we hier de boomgaard en een klein kampje voor geiten, konijn of pluimvee. De voorzijde wordt gelijk behandeld als het originele erf; een vrij open tuinzijde waarin perkgoed en kleinschalige sierbeplanting ruimte heeft. Daarbij is het zicht vanuit én op de voorgevel van belang; de boerderij hoeft niet verstopt te worden. De zuidzijde ligt vrij aan de weide en is niet vanaf de openbare ruimte in zicht. Toch is er enige aankleding met redelijk forse solitaires. Een Noorse Esdoorn en een Walnoot.

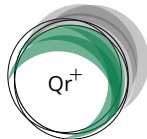
Het nieuwe erf aan de westzijde kent een minimale omlijsting waarbij de achterzijde redelijk dicht wordt aangeplant met opgaande beplanting. Gekozen is voor veldesdoorn, eik en een Italiaans populier.

Noorse esdoorn
Acer platanoides

Appel
Malus domestica

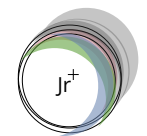
Zomereik
Quercus robur

Gewone esdoorn
Acer pseudoplatanus

Peer
Pyrus communis

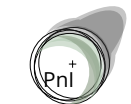
Walnoot
Juglans regia

Linde
Tilia vulgaris

Pruim
Prunus domestica

Italiaanse populier
Populus nigra 'Italica'

DEFINITIEF 9 SEPTEMBER '20
status: gereviseerd door opdrachtverlener, ter beoordeling gemeente

opdrachtgever:
Spoelstra omgevingsadviseur
Lytse Wei 20
9289 LB Drogeham
telefoon: 0512 36 99 00
fax: 0512 36 99 01
info@spoelstra-advies.nl

auteur: Ir. M.J. Oosterhagen, Landschapsarchitect BNT 3.021101.001
projectnummer OLA0042020

Dit rapport is vervaardigd op verzoek en in eigendom van opdrachtgever.
Niets uit dit rapport mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt
worden op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van adviseurs, opdrachtgever en auteur.
Auteur is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke
voortvloeit uit de toepassing van deze productie.
Opdrachtgever vrijwaart auteur voor aanspraken van derden in verband
met toepassing van deze productie.

